

**BẢN TIN DỰ BÁO KHÍ TƯỢNG THỦY VĂN
PHỤC VỤ NÔNG NGHIỆP KHU VỰC BẮC TRUNG BỘ
THỜI HẠN THÁNG**
(Từ ngày 01/8/2023 đến ngày 31/8/2023)

1. Thông báo tình hình khí tượng thủy văn nông nghiệp tháng qua

Trong tháng 7/2023, độ ẩm không khí trung bình trong khu vực dao động trong khoảng 68-75%; Tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tháng dao động trong khoảng 657-690°C; Bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 101-103mm; Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tháng dao động trong khoảng 8-243mm; Nhiệt độ tối cao trung bình từ 35-36°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 26-28°C, nhiệt độ trung bình tại khu vực Bắc Trung Bộ phổ biến cao hơn TBNN từ 1,0-2,0°C. Tổng lượng mưa tại khu vực Bắc Trung Bộ phổ biến thấp hơn so với TBNN từ 20-50%; riêng tỉnh Hà Tĩnh, Quảng Bình và Thừa Thiên Huế thấp hơn từ 60-80%.

Trong tháng 7/2023, đã xuất hiện 1 đợt nắng nóng kéo dài từ ngày 01-17/7, nắng nóng suy giảm về diện và cường độ trong 1-2 ngày sau đó lại tăng trở lại và duy trì trong hầu hết thời gian kể trên, ngoài ra tại khu vực Bắc Trung Bộ còn xuất hiện một đợt nắng nóng từ ngày 26-28/7; trong các đợt nắng nóng, nhiệt độ cao nhất tuyệt đối ngày phổ biến đạt mức 35-37°C, có nơi trên 38°C, một số nơi đã quan trắc được giá trị nhiệt độ cao nhất tuyệt đối ngày vượt giá trị lịch sử (GTLS) cùng thời kỳ. Trong tháng 7/2023, đã xuất hiện nhiều đợt mưa diện rộng, trong đó, đáng chú ý là đợt mưa từ ngày 18-21/7 do ảnh hưởng của hoàn lưu bão số 1 đã gây ra mưa, mưa vừa, có nơi mưa to trên khu vực. (Nguồn: Trung tâm DB KTTV QG).

Bảng 1: Tình hình khí tượng nông nghiệp tháng qua (01-31/7/2023)

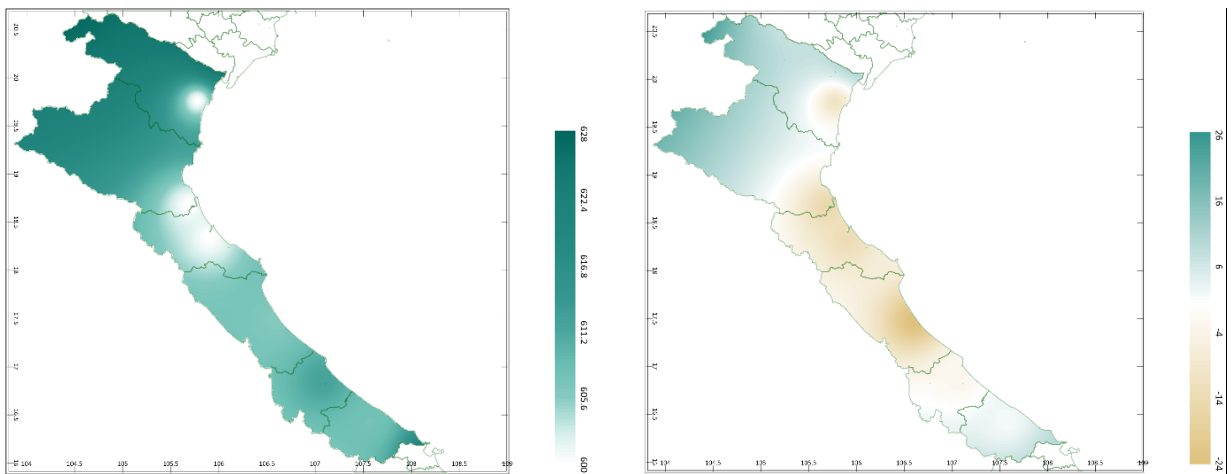
Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 7
Độ ẩm không khí (%)	64-74	67-73	73-78	68-75
Nhiệt độ tối cao (°C)	36-37	35-36	34-36	35-36
Nhiệt độ tối thấp (°C)	26-29	26-28	26-27	26-28
Tích ôn hữu hiệu (°C)	219-242	222-232	214-219	657-690
Mưa hữu hiệu (mm)	0-10	2-71	5-60	8-243
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	33-35	34-35	34-35	101-103

Trong tháng 7, lúa Hè Thu phổ biến trong giai đoạn đứng cái – làm đòng – trổ bông. Do ảnh hưởng của nắng nóng kéo dài trong những ngày đầu tháng 7 đã gây ra tình trạng thiếu nước, khô hạn nghiêm trọng; nhiều diện tích lúa trong khu vực đứng trước nguy cơ mất trắng. Từ khoảng ngày 09/7 trở về cuối tháng, trên khu vực liên tiếp có những trận mưa đan xen với những ngày nắng nóng đã kịp thời bổ sung nước giúp cho cây lúa hồi xanh trở lại và phát triển khỏe mạnh; tuy nhiên cũng do ảnh hưởng của mưa nhiều, mưa to đến rất to trong tuần của cùng của tháng đã gây ra tình trạng đổ ngã cho một số diện tích lúa trong khu vực, đồng thời mưa cũng khiến cho quá trình trổ bông – thụ phấn trên cây lúa diễn ra không thuận lợi, từ đó làm ảnh hưởng đến năng suất và sản lượng lúa khi thu hoạch. Trong tháng, điều kiện thời tiết của khu vực có nắng nóng đan xen với những đợt mưa rào và dông đã tạo điều kiện cho nhiều đối tượng sâu bệnh hại phát triển như sâu cuốn lá nhỏ, rầy nâu, rầy lưng trắng, bệnh đạo ôn cổ lá, cổ bông, bệnh vàng lá vi khuẩn... gây hại gia tăng sau mưa.

Cây ngô trong giai đoạn phát triển thân lá – trổ cờ - phun râu. Trong tháng 7, khu vực có nắng nóng – nắng nóng gay gắt xảy ra trong tuần đầu của tháng đã gây ra tình trạng thiếu nước, khô hạn cho nhiều diện tích ngô trong khu vực, khiến cho cây ngô sinh trưởng và phát triển kém (đặc biệt là các diện tích ngô trong giai đoạn trổ cờ - phun râu). Từ tuần 2 trở về cuối tháng, đan xen với những ngày nắng nóng – không mưa là những trận mưa rào đã giúp giải nhiệt và

cung cấp nguồn nước bổ sung kịp thời cho cây ngô sau những ngày nắng hạn. Tuy nhiên, do ảnh hưởng của mưa nhiều đã khiến cho một số diện tích ngô đang trổ cờ bị ảnh hưởng, mưa to khiến cho các hạt phấn bị trôi, bết dính gây suy giảm chất lượng của hạt phấn, từ đó gây ra các hiện tượng ngô không hạt, ngô thưa hạt và hạt ngô bị lép khi thu hoạch. Các đối tượng gây hại chủ yếu trên cây ngô trong tháng như sâu keo mùa thu, rệp hại cờ, bệnh đốm lá, bệnh khô vằn...

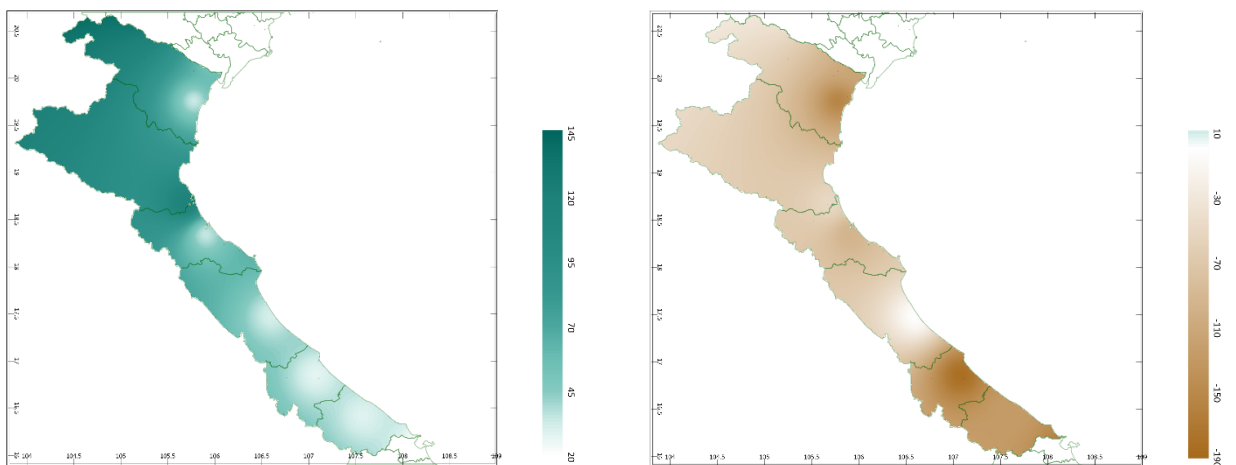
2. Dự báo

a) Tổng tích ôn hữu hiệu tháng

b) Mức độ sai khác so với cùng kì năm trước

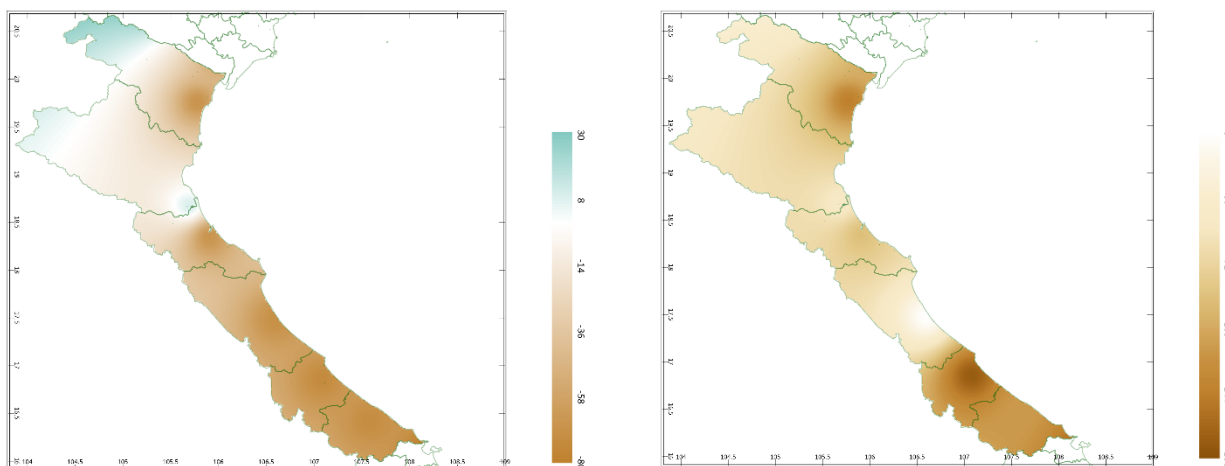
Hình 1: Bản đồ tổng tích ôn hữu hiệu

a) Tổng lượng mưa hữu hiệu tháng

b) Mức độ sai khác so với cùng kì năm trước

Hình 2: Bản đồ tổng lượng mưa hữu hiệu

a) Cân bằng nước

b) Mức độ sai khác so với cùng kì năm trước

Hình 3: Bản đồ cân bằng nước

Trong tháng tới, nhiệt độ tối cao trung bình từ 32-33°C, nhiệt độ tối thấp trung bình từ 26-27°C, tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy) trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 188-207°C, trong tuần giữa tháng dao động trong khoảng 198-201°C, trong tuần cuối của tháng dao động trong khoảng 199-204°C. So với cùng kỳ năm trước, tổng tích ôn hữu hiệu (tổng nhiệt độ tích lũy trong tháng) tại các tỉnh Hà Tĩnh, Quảng Bình, Quảng Trị và phần phía Đông Nam của các tỉnh Thanh Hóa, Nghệ An có xu thế thấp hơn cùng kỳ từ 3-24°C; Các vùng còn lại trong khu vực, tổng tích ôn hữu hiệu có xu thế cao hơn cùng kỳ từ 2-25°C.

Tổng lượng mưa hữu hiệu trong tuần đầu của tháng dao động trong khoảng 0-5mm, trong tuần giữa tháng dao động trong khoảng 10-56mm, trong tuần cuối của tháng dao động trong khoảng 10-53mm. So với cùng kỳ năm trước, tổng lượng mưa hữu hiệu tại hầu hết các vùng trong khu vực có xu thế thấp hơn cùng kỳ từ 48-154mm; Riêng một phần nhỏ vùng trung tâm của tỉnh Quảng Bình, tổng lượng mưa hữu hiệu tương đương cùng kỳ.

Độ ẩm không khí tháng 8/2023 dao động trong khoảng 78-86%. Lượng bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 101-104mm. Mức độ đáp ứng nước cho cây trồng ở nhiều nơi không đảm bảo (thiếu hụt có thể lên đến 79% so với nhu cầu), một vài nơi lượng mưa dự báo trong tháng tới cao hơn so với nhu cầu của cây trồng lên đến 9%.

Bảng 2: Dự báo các đặc trưng khí tượng nông nghiệp tại khu vực

Yếu tố	Thời gian			
	Tuần 1	Tuần 2	Tuần 3	Tháng 8
Độ ẩm không khí (%)	69-87	77-87	75-86	76-86
Nhiệt độ tối cao (°C)	30-33	31-32	31-32	32-33
Nhiệt độ tối thấp (°C)	26-27	26-27	26-27	26-27
Tích ôn hữu hiệu (°C)	188-207	198-201	199-204	600-612
Mưa hữu hiệu (mm)	0-5	10-56	10-53	28-117
Bốc thoát hơi tiềm năng (mm)	33-34	34-35	34-35	101-104
Cân bằng nước (%) (Cây trồng hàng năm)	-73 ÷ 9%			

3. Cảnh báo khả năng tác động

Nhiệt độ trung bình tháng 8/2023 tại khu vực Bắc Trung Bộ cao hơn so với TBNN từ 0,5-1,0°C, có nơi cao hơn; Tổng lượng mưa phổ biến ở mức thấp hơn so với TBNN từ 15-30%. Trong tháng, bão/ATNĐ có khả năng xuất hiện từ 2-3 cơn trên khu vực Biển Đông và có thể ảnh hưởng đến khu vực Bắc Trung Bộ. Trong tháng 8/2023, tại khu vực Bắc Trung Bộ nắng nóng có khả năng kéo dài trong nửa đầu tháng, có thể xảy ra những ngày có nắng nóng gay gắt; nửa cuối tháng nắng nóng có xu hướng giảm hơn so với thời kỳ nửa đầu tháng. (Nguồn: Trung tâm Dự báo KTTV Quốc gia).

Lúa Hè Thu trong khu vực bước vào các giai đoạn trổ bông – chắc xanh – chín sữa – chín sá, một số diện tích lúa Hè Thu trà sớm có thể cho thu hoạch. Trong tháng 8, khu vực có khả năng xảy ra nắng nóng kéo dài trong nửa đầu tháng, có thể xảy ra những ngày có nắng nóng gay gắt; lượng mưa hữu hiệu dự báo trong tháng 8 dao động trong khoảng 28-117mm; lượng bốc thoát hơi tiềm năng dao động trong khoảng 101-104mm; mức độ đáp nước cho cây trồng ở nhiều nơi không đảm bảo (đặc biệt là các tỉnh thuộc phần phía Nam của khu vực) thiếu hụt có thể 73% so với nhu cầu, người dân các tỉnh này cần chú ý tưới thêm nước bổ sung cho cây lúa nhằm đảm bảo duy trì mực nước trong ruộng khoảng 5cm; một số nơi (phần phía Tây Bắc của các tỉnh Thanh Hóa - Nghệ An, một phần nhỏ phía Đông Nam của tỉnh Nghệ An) lượng mưa dự báo trong tháng tới cao hơn so với nhu cầu của cây trồng có thể lên đến 9%, tại những vùng này, người dân cần tháo bớt nước cho cây lúa khi có mưa to để hạn chế sự gia tăng của sâu bệnh hại. Trong tháng, trên khu vực biển Đông có khả năng xuất hiện từ 2-3 cơn bão/ATNĐ, người dân cần tranh thủ thu hoạch diện tích lúa Hè Thu trà

sớm đã chín và theo dõi chặt chẽ diễn biến thời tiết để có các biện pháp ứng phó kịp thời trong trường hợp có bão/ATNĐ. Tháng tới, khu vực có nắng nóng kéo dài sẽ tạo điều kiện cho rầy nâu, rầy lưng trắng phát triển và gây hại mạnh trên cây lúa. Do đó, người dân cần thường xuyên kiểm tra đồng ruộng, phát hiện các đối tượng gây hại để có các biện pháp phòng trừ kịp thời và hiệu quả.

Cây ngô trong tháng tới ở các giai đoạn phát triển bắp – chín sữa – thu hoạch. Tháng 8, dự báo khu vực có khả năng xảy ra nắng nóng kéo dài trong khoảng nửa đầu tháng, trong thời gian này, có thể xuất hiện nhiều ngày có nắng nóng gay gắt; lượng mưa trong tháng 8 phân bố không đồng đều, mưa nhiều tập trung chủ yếu tại các tỉnh thuộc phần phía Bắc của khu vực, tại những vùng này, mức độ đáp ứng nước cho cây trồng cơ bản được đảm bảo, một số nơi lượng mưa dự báo có thể cao hơn so với nhu cầu của cây trồng lên đến 9%; trong khi đó, các tỉnh thuộc phần phía Nam của khu vực có lượng mưa hữu hiệu tương đối thấp, mức độ đáp ứng nước cho cây trồng không đảm bảo, thiếu hụt có thể lên đến 73% so với nhu cầu, nên cần được tưới nước bổ sung và duy trì đủ ẩm để giúp cho quá trình vận chuyển và tích lũy chất dinh dưỡng vào hạt diễn ra thuận lợi, đảm bảo cho chất lượng và sản lượng ngô khi thu hoạch. Bên cạnh đó, trong tháng 8 dự báo có thể xuất hiện từ 2-3 cơn bão/ATNĐ trên biển Đông, để hạn chế tối đa thiệt hại có thể xảy ra trong trường hợp có bão/ATNĐ, người dân cần sớm thu hoạch diện tích ngô đã đến kỳ cho thu hoạch, theo dõi chặt chẽ diễn biến thời tiết để có các biện pháp ứng phó kịp thời. Trong tháng tới, cần chú ý các đối tượng như sâu keo mùa thu, sâu đục bắp, mọt hại, bệnh ung thư ngô, bệnh đốm lá, khô vằn.... có khả năng tiếp tục gây hại trên nhiều vùng trồng ngô trong khu vực.

Tin phát ngày: 01/8/2023

Thời gian ban hành bản tin tiếp theo: ngày 01/9/2023

**Người chịu trách nhiệm
ban hành bản tin**

Phạm Thị Kim Phụng